

דף ל.

עין משפט א.

ח"מ סימן שנה פ"א

א. יש גנב שפטור מתשלומין, והוא שבא חיוב התשלומין עם חיוב מיתה^א, כגון הגונב כיס מעות בשבת ולא הגביהו ברשות הבעלים אלא היה גוררו^ב ומוציאו מרשות הבעלים לרשות הרבים והשליכו לנהר^ג פטור מתשלומין, שאיסור שבת ואיסור גניבה והיזק באים כאחד. אבל אם גנב כיס המעות בשבת והגביהו שם ברשות היחיד ואח"כ הוציאו לר"ה והשליכו לנהר חייב לשלם כיון שנתחייב באיסור גניבה קודם^ד שיתחייב באיסור סקילה, וכן כל כיוצא בזה.

א. טור ורמב"ם בפ"ג מגניבה הלכה ב' מברייאת דכתובות ל"א ע"א.

והטור כתב עוד דוגמה שפטור אף מקרן משום קים ליה בדרכה מיניה, והוא כגון שהיתה בהמה שאולה או שכורה בידו, וטבח אותה בשבת לשם גניבה, שחיוב גניבה ואיסור שבת באים כאחד. סמ"ע ס"ק א'.

ב. והטור הוסיף היה מגררו ומוציאו מרשות בעלים לרשות הרבים וחיבר ידו למפתן הבית בתוך ג' סמוך לארץ והפיל הכיס לתוכה. והטעם דאם לא הוציאו מרשות בעלים לר"ה אין כאן איסור שבת וחיוב מיתה, ואם לא היה מחבר ידו למפתן הבית בתוך ג' סמוך לארץ לא היה כאן חיוב ממון של גניבה דבמה קנאו, שהמושך מרשות בעלים לר"ה לא קנאו אם לא הגביהו דמשיכה אינה קונה בר"ה רק בסימטא, או בחצר של שניהם, או ברשותו כמ"ש המחבר בסי' קצ"ז. סמ"ע ס"ק ג'.

ג. ממסקנת הגמ' בסנהדרין ע"ב ע"א, והלכתא דשדינהו לנהרא. ואם רק אח"כ אבדו חייב שלא פטרו אותו אלא כשהיה הנהר סמוך לרשות בעלים ומיד כשהוציאו השליכו ולא עמד ברשותו כלל. וכך דעת הטור בשם רבינו ישעיה וה"ה בפ"ג מגניבה הלכה ב' בשם יש מפרשים והרמ"ה והרמב"ן בסנהדרין שם. וכ"כ בהג"ה אולם הש"ך בס"ק א' העיר דבטור ליתא כן אלא בבא במחתרת, משום דמיד כשיוצא מהמחתרת יותר לא חייב מיתה, אבל כאן שעדיין עומד בחיוב מיתה דשבת פטור גם כשאבדו.

והוסיף עוד הרמ"א די"א דאם הכיס אינו בעין בכל ענין פטור מלשלם. והוא מה"ה שם בפ"י שני בשם רש"י בסנהדרין שם ד"ה מסתברא והרמב"ם, ופירוש הראשון שהביא ה"ה שם כתב עליו שהוא דבר רחוק ושדעת רש"י ורמב"ם עיקר. וטעמם של רש"י והרמב"ם דמיד שהוציא הכיס חייב מיתה ולא פקע מיניה האיסור ואז לא חל עליו חיוב ממון כיון דקים ליה בדרכה מיניה. סמ"ע ס"ק ה'.

ד. דמשעה שהגביהו קנאו, דהגבהה קונה בכל מקום. סמ"ע ס"ק ב'.